

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési eljárásban dr. Jutasi és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Jutasi György ügyvéd) által képviselt felperesnek, a dr. Schmidt Richárd Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen, kölcsön visszafizetése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2010. május 3. napján meghozott 29.P.25.880/2008/18. számú ítélete ellen, a felperes részéről 19., 22. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés és az alperes által Pkf.3. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 200.000 (kettőszázezer) forint + ÁFA és 8.000 (nyolcezer) forint fellebbezési eljárási perkiöltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A fizetési meghagyásos eljárással indult ügyben felperes a módosított keresetében a peres felek között 1997. május 2. napján létrejött „baráti” kölcsönszerződés alapján - annak nem teljesítése miatt - 10.000.000 forint tőke és ezután 1997. május 2-től a kiegyenlítésig számított kamata és késedelmi kamata megfizetésére kérte az alperest kötelezni a Ptk. 523.§ (1) bekezdésére figyelemmel. Álláspontja szerint az elévülési idő megszakításai következtében a követelése nem évült el.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta mind a követelés jogalapját, mind az összegszerűséget, továbbá elévülési kifogást is előterjesztett. Állította, hogy a kölcsönszerződés alapján a kölcsönösszeg átadásra nem került. Az elévülési

kifogását a követelés esedékessé válását követően az elévülés megszakadását eredményező körülmény, tény hiányára alapította.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 125.000 forint perköltséget. Ítélete indokolásában elsődlegesen az elévülési kifogás elbírálása során megállapította a peres felek között 1997. szeptember 22. napján kelt kölcsönszerződés alapján, a Ptk. 523.§ (1) bekezdés és 326.§ (1) bekezdés értelmében a felperes követelése 1997. szeptember 23. napján nyílt meg és ekkor kezdődött az elévülés. A Pp. 164.§ (1) bekezdés és a Ptk. 327.§ (1) bekezdés felhívásával rámutatott, hogy az elévülés megszakadásának bizonyítása a felperest terhelte. Kiemelte, hogy az ajánlott levél nem bizonyítja a küldemény alpereshez megérkezését, így az írásbeli felszólítással történő elévülés megszakítására alkalmas jogcselekmény igazolására nem alkalmas. Az ellenérdekű fél által kezdeményezett polgári eljárást nem tartotta az elévülés megszakítására alkalmasnak, azonban ezen korábbi polgári eljárásban a felperes által 2002. június 22. napján tett kézírásos írásbeli nyilatkozatot az elévülés megszakítására alkalmas jogi aktusként értékelte, így a perbeli követelés elévülése 2002. június 22. napján újra indult. Álláspontja szerint a felperes ezen nyilatkozatában határozott viszontkereseti kérelmet terjesztett elő, mellyel az eljáró bíróságnak érdemben foglalkoznia kellett volna., a nyilatkozat jogi értékelésénél a bíróságnak nyilatkoznia kellett volna a felperest eljárási jogairól, amely azonban nem történt meg. Megállapítása szerint a felperes a maga részéről a bíróság előtti érvényesítéshez elegendő minimális jognyilatkozatot megtette, a bíróság ismertette a jognyilatkozatot, melyet az alperes a jegyzőkönyv kézbesítése útján kézhez vett, így arról tudomást szerzett. Az elévülés ezt követő megszakítására nem tartotta alkalmasnak a 2007. júniusi levelet, mert annak alpereshez megérkezése nem bizonyított. A felperes által hivatkozott további okiratokat sem tartotta a Ptk. 327.§ (1) bekezdésében írt írásbeli felszólításnak, mert azok címzettje nem az alperes volt és nem volt bizonyított az alperes és az ügyvéd közötti jogviszony tartalma. Az elsőfokú bíróság mindezekre figyelemmel a Pp. 141. § (2) és (6) bekezdését is alkalmazva megállapította, hogy a felperes keresetében érvényesített igény elévült, ezért a kereset a Ptk. 324. § (1) bekezdés szerint alaptalan.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes élt fellebbezéssel, melyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat meghozatalára utasítását kérte, elsődlegesen a Pp. 3. § (3) bekezdése, a Pp. 7. § (1) és (2) bekezdése, valamint a Pp. 141. § (1) és (6) bekezdése megsértése miatt a Pp. 252. § (2) bekezdése, míg másodlagosan a bizonyítási eljárás kiegészítésének szükségességére tekintettel a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján. A felperes megítélése szerint az első fokú bíróság tévedett akkor, amikor a követelését elévültnek tekintette, és keresetét elutasította. A felperes a BH.1977.69. számú bírósági határozatra utalva rámutatott, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság több lényeges eljárási szabályt sértett meg akkor, amikor az utolsó tárgyaláson jogi képviselő nélkül eljáró felperest a 2004. május 11. napján kelt fizetési felszólítással, mint újonnan előterjesztett bizonyítékkal kapcsolatban a perbeli jogairól és kötelelességeiről, a bizonyításra szoruló tényekről, illetőleg a

bizonyítási teherről tájékoztatni elmulasztotta. Noha a felperest pervitelében többszöri költözés hátráltatta, megítélése szerint a 2004. május 11. napján kelt felszólítást a Pp. 141. § szerinti gondos és az eljárást elősegítő pervitelnek megfelelően, közvetlenül azután terjesztette elő, hogy értesült az ajánlott küldemények kézbesítésére vonatkozó bizonyítási eljárásának eredménytelenségéről. A felperes szerint még rosszhiszemű pervitele esetén is megillette volna annak joga, hogy az alperes által vitássá tett dokumentummal kapcsolatos bizonyítást elvégezze, az első fokú bíróság ezzel szemben az előadásának bevárása nélkül, a rendelkezésre álló adatok alapján döntött. Mindennek alapján vitatta a Pp. 141.§ (2) és (6) bekezdés alkalmazhatóságát. A felperes megítélése szerint a **S. Bíróság** előtt szám alatt indított eljárásnak mint előzményi pernek a jelen ügy irataihoz csatolt irataiból egyértelműen megállapítható volt **XX** ügyvéd és az alperes közti megbízási jogviszony fennállása, melynek tényéről az elsőfokú bíróságnak hivatalos tudomással kellett lennie, azonban annak meglétéről, illetőleg a jogviszony tisztázatlanságával kapcsolatos álláspontjáról a tárgyalás berekesztése előtt a bíróság a feleket nem tájékoztatta. A dokumentumot az alperes is csak általánosságban vitatta, ellenbizonyítást nem indítványozott. A jogviszony fennálltának további bizonyítása körében a felperes utalt arra is, hogy a 2004. május 11. napján kelt felszólítás hivatkozik egy, az ügyvéd és a felperes közötti telefonbeszélgetésre, melyben az ügyvéd a felszólítás és egyezségi kísérlet írásba foglalását kérte. Hivatkozott továbbá az ügyvéd egyszerű okirati formában írt válaszlevelére, melyben a jogi képviselő azt a fordulatot használta, miszerint „az ügyfelének a levelet átadta”. Mindezek alapján az általa csatolt leveleket alkalmasnak tartotta az elévülés megszakítására. Arra az esetre, ha az eljárási szabályok megsértése nem minősül lényeges eljárási szabálysértésnek a bizonyítási eljárás kiegészítése érdekében kérte a Pp. 252. § (3) bekezdés alkalmazását.

Az alperes ellenkérelmében az első fokú ítélet rendelkező részének helybenhagyását indítványozta ugyanakkor az ítélet indokolásával szemben csatlakozó fellebbezést terjesztett elő annak kimondása iránt, hogy a felperesi követelés - elévülést megszakító jogcselekmény hiányában - már 2002. szeptember 22. napján elévült. Megítélése szerint az első fokú bíróság eljárási szabályt nem sértett. A csatlakozó fellebbezését arra alapította, hogy a felperesi követelés már 2002. évben elévült, mivel a felperes által 2002. júniusában a büntetés-végrehajtási intézetből előterjesztett kézírásos kérelem nem tekinthető elévülést megszakító körülménynek. Az alperes a beadvány valódiságát és keletkezési körülményeit is kétségesnek tartotta és utalt rá, hogy az után a felperes viszontkereseti illetéket nem rótt le és az elbírálásra nem került. Külön kiemelte, hogy ez utóbbi körülmény hiányát az eljárás folyamán sem a felperes, sem a jogi képviselője nem kifogásolta. Az érdemben el nem bírált és eljárási illetékfizetési kötelezettséget nem keletkeztető beadványt ezért - a BH.2007.229. számú eseti döntésre is figyelemmel - bíróság előtti igényérvényesítésnek nem lehet tekinteni. Utalt arra, hogy a beadvány ugyanakkor nem minősül írásbeli felszólításnak sem, mivel annak címzettje nem az alperes volt, hanem az eljáró bíróság. Az alperes okfejtése szerint a felperes által hivatkozott 2004. május 11. napján kelt levél az elévülés megszakításának

bizonyítására nem alkalmas, mert az nem a teljesítésre történt írásbeli felszólításnak, hanem egyezségi kísérletnek minősül és címzettje sem az alperes volt. Megítélése szerint általános meghatalmazás illetőleg kézbesítési megbízotti meghatalmazás hiányában az alperes volt jogi képviselőjének képviseleti jogosultsága és az, hogy az adott peres eljáráson kívül a jogi képviselő számára küldött anyagi jogi jellegű nyilatkozat a féllel szemben hatályosan közöltnek lehetne tekinteni, nem következik.

A felperes a csatlakozó fellebbezés vonatkozásában az ítélet helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy a fizetési felszólítás érvényessége a GKT 72/1973. számú állásfoglalásra is figyelemmel alakszerűségi követelményektől mentes. A 2004. évi dokumentum tartalmára vonatkozóan a felperes rámutatott, hogy bár az egyezségi kísérletet is magában foglal, ugyanakkor annak eredménytelensége esetére a teljesítésre történő írásbeli felszólítást is tartalmaz, ezért az elévülés szempontjából ez utóbbi bír kiemelt jogi jelentőséggel.

A fellebbezés alaptalan. A csatlakozó fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság helytállóan elsődlegesen az alperes elévülési kifogására tekintettel azt vizsgálta, hogy a felperes a követelését a Ptk. 324.§ (1) bekezdés és 325.§ (1) bekezdés alapján bírósági úton érvényesítheti e, a követelés elévülése bekövetkezett-e.

Nem volt vitatott a fellebbezési eljárásban, hogy az 1997. május 2. napján kelt kölcsönszerződés alapján a követelés a kölcsön visszafizetési határidő lejártával, 1997. szeptember 23. napján nyílt meg, a Ptk. 326.§ (1) bekezdés alapján az elévülés 1997. szeptember 23. napján kezdődött el.

A Ptk. 324.§ (1) bekezdés alapján a Ptk. 327.§ (1) bekezdése szerinti elévülési idő megszakítása hiányában a felperes követelése 2002. szeptember 23. napján elévült.

A felperes az elévülési kifogással szemben az elévülés megszakítására hivatkozott, amelynek bizonyítása a Pp. 164.§ (1) bekezdése alapján a felperest terhelte.

A Ptk. 327. § (1) bekezdése alapján a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás, a követelés bírósági úton való érvényesítése, továbbá megegyezéssel való módosítása - ideértve az egyezséget is -, végül a tartozásnak a kötelezett részéről való elismerése megszakítja az elévülést.

A felperes mint elévülést megszakító első körülményre a **S. Bíróság** előtt szám alatt folyamatban volt ügyben 2002. június 26. napján érkezett 16. sorszámú személyesen a bírósághoz intézett beadványára hivatkozott.

A **S. Bíróság** előtt folyamatban volt per irataiból megállapíthatóan a 2002. október 15. napján tartott tárgyaláson, amelyen a felperes és képviselője nem volt jelen, ugyanakkor jelen volt az alperes (.....) személyesen és képviselője - ismertette a bíróság a 16. sorszámú beadványt, további eljárási cselekményt az irattal kapcsolatban nem végzett. A tárgyaláson (20. számú jegyzőkönyv 4. oldal utolsó bekezdés és 5. oldal) felperes neve jogi képviselője a képviseltje személyes beadványát nem tette magáévá. Nyilatkozata szerint „a 16. sorszám alatt alperes

által előterjesztett bizonyítási kérelemtől elállunk, az ott megjelölt tanúkat nem kérjük kihallgatni ebben az eljárásban", ítéletet és a kereset elutasítását kérte. Viszontkeresetnek nem kérte tekinteni a beadványt, viszontkeresetet külön nem terjesztett elő, az elsőfokú ítéletet fellebbezéssel nem támadta, nem kifogásolta a bíróság ezzel a levéllel kapcsolatos eljárását sem az első-, sem a másodfokú eljárásban.

A Fővárosi Ítélőtábla álláspontja szerint mindezekből következően a jelen per felperesének a **S. Bíróságra** 2002. június 26. napján érkezett beadványa bíróság előtti igényérvényesítésnek nem tekinthető.

A Fővárosi Ítélőtábla mellőzi az elsőfokú ítélet indokolásából azon megállapítást, miszerint „a felperes a hivatkozott nyilatkozatában határozott kereseti (helyesen: viszontkereseti kérelmet) terjesztett elő, mellyel az eljáró bíróságnak foglalkoznia kellett volna. Ugyan a felperes az ügyben jogi képviselővel járt el, a nyilatkozat jogi értékelésénél a bíróságnak nyilatkoznia kellett volna a felperest eljárási jogairól, ez azonban az iratokból vizsgálhatóan nem történt meg”, mivel jogerős ítélettel lezárult polgári peres eljárás esetleges eljárási hibáinak más első fokú eljárásban történő megítélése, megállapítása a jelen peres eljárásban nem lehetséges, arra a jelen elsőfokú bíróságnak eljárási jogosultsága nincs, ezért a jelen perben jogkövetkeztetések levonására sem adhatott alapot (Pp. 228. §, Pp. 229. §).

Az eljárásban a korábban folyamatban volt peres eljárás irataiból csak olyan ténymegállapítás volt tehető, hogy a jelen per felperese abban az eljárásban igényt ténylegesen nem érvényesített. A felperes által személyesen a bíróságra benyújtott beadványa a kölcsön visszafizetésére irányuló írásbeli felszólításnak és a követelés bírósági úton való érvényesítésének sem volt tekinthető. Ebből következően a 2002. június 26. napján a bíróságra érkezett beadvány az elévülés megszakításának megállapítására nem volt alkalmas.

Mivel az elévülési határidő a 2002. évi beadvány folytán nem szakadt meg, a felperes követelése 2002. szeptember 23. napján elévült. Az alperes csatlakozó fellebbezése ezért megalapozott volt.

A 2002. szeptember 23. napján bekövetkezett elévülés folytán az ezt követő időre, 2004., 2007. évre állított az elévülés további megszakítására alkalmas későbbi jogcselekményekre vonatkozó perbeli előadások az igény elévülésének vizsgálata szempontjából irrelevánsak voltak. E körben további bizonyítás lefolytatása és ténymegállapítás tétele szükségtelen volt.

A felperes a fellebbezésében az első fokú ítélet hatályon kívül helyezése körében a bíróságnak azon eljárását sérelmezte, amely a 2004. május 11. napján kelt fizetési felszólítás és a 2004. június 10. napján kelt közjegyző által hitelesített okirat, mint bizonyíték felperesi előterjesztésével volt összefüggésben. Az e körben fennálló esetleges eljárási szabálysértés a fentiekben kifejtett másodfokú bírósági jogi álláspont folytán a per érdemi megítélése szempontjából relevanciával nem bírt, ezért azok tényleges vizsgálatát a másodfokú bíróság mellőzte.

A fentebb kifejtett részben eltérő indokok alapján az elsőfokú bíróság érdemi döntése megalapozott volt, ezért a Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét -

az ítélet indokolásának részbeni megváltoztatása mellett - a Pp. 253. § (2) bekezdés értelmében helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési eljárási költség viseléséről a fellebbezés eredménytelensége és a csatlakozó fellebbezés megalapozottsága folytán a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján határozott, melyben a feleket képviselő ügyvédek díját a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pont és (5) bekezdés 4/A. § (1) bekezdés szerint számolta el, továbbá elszámolta az alperes javára az általa lerótt eredményes csatlakozó fellebbezés illetékét is.

Budapest, 2011. január 6.

. Lizák Tibor sk.

a tanács elnöke

. Merőtey Anikó sk.

sk.

előadó bíró

Dr. Molnár Ágnes

bíró

A kiadmány hitelül: